

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถาม

4.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านความเหมาะสมในการใช้งานจากตัวอย่างศึกษา

จากการเก็บแบบสอบถามเพื่อแสดงความคิดเห็นหลังการใช้งาน ที่มีต่อหน้าที่ กิจกรรม และองค์ประกอบทางกายภาพของสถาปัตยกรรม ของหอศิลป์ภายหลังการเข้าชมหอศิลป์ แกลเลอรี และพิพิธภัณฑ์ภายในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 12 แห่ง และผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 200 คน ตามเกณฑ์การให้คะแนนในความไม่เหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้เข้าชม 4 ระดับ และใน ส่วนที่มีความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้เข้าชม 4 ระดับ เมื่อค่ากลางอยู่ที่ระดับ 0 สามารถ คิดค่าความไม่เหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้เข้าชมระดับต่ำสุดได้ที่ -3.4 และค่าความ เหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้เข้าชมระดับสูงสุดที่ 3.4 มีผลจากการสำรวจดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1

ปริมาณการตอบเพื่อแสดงความคิดเห็น ที่มีต่อหน้าที่ กิจกรรม และองค์ประกอบทางกายภาพของ สถาปัตยกรรม ของหอศิลป์ภายหลังการเข้าชม

หัวข้อสอบถามความคิดเห็นเรื่องความเหมาะสม	ค่าความเหมาะสม
ให้ความรู้โดยจัดแสดงงานศิลปะด้านประวัติศาสตร์	2.75
ให้ความรู้โดยจัดแสดงงานศิลปะถาวร	3.06
ให้ความรู้โดยจัดแสดงงานศิลปะชั่วคราว	2.18
ให้ความรู้โดยเป็นสถานที่เผยแพร่ศิลปะเชิงพาณิชย์	3.10
ให้คำแนะนำและความรู้แก่ผู้สนใจศิลปะและนักสะสมศิลปะ	2.11
เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	1.98
รวมผลวิเคราะห์เกี่ยวกับหน้าที่	2.53
กิจกรรมในส่วนพื้นที่จัดแสดงของศิลปะประวัติศาสตร์	2.63

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

หัวข้อสอบถามความคิดเห็นเรื่องความเหมาะสม	ค่าความเหมาะสม
กิจกรรมในส่วนพื้นที่จัดแสดงของศิลปะถาวร	2.96
กิจกรรมในส่วนพื้นที่จัดแสดงของศิลปะชั่วคราว	2.09
กิจกรรมในส่วนพื้นที่จัดแสดงของศิลปะเชิงพาณิชย์	2.95
กิจกรรมในพื้นที่ของส่วนที่ให้คำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะรวมถึงเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ด้านศิลปะ	2.15
กิจกรรมในพื้นที่ที่มีการจัดให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	2.36
รวมผลวิเคราะห์ด้านกิจกรรม	2.52
สถานที่ตั้ง	1.80
การเข้าถึง	2.55
สถานที่จอดรถ	2.14
รูปแบบเปลือกอาคาร(หลังคา,ผนัง,เสา, และการตกแต่ง)	2.58
การจัดผังพื้นที่โดยรอบอาคาร	2.41
การจัดผังพื้นที่ภายในอาคาร	2.30
ลักษณะพื้นที่จัดแสดงภายใน	2.32
ลักษณะพื้นที่จัดแสดงภายนอก	2.82
การจัดแสงภายในอาคาร	2.24
การจัดแสงภายนอกอาคาร	2.64
การระบายอากาศ	2.46
การจัดระบบเสียง และเก็บเสียง	2.81
รวมผลวิเคราะห์ด้านองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม	2.42

จากตารางที่ 4.1 จะพบว่าค่าเฉลี่ยในการแสดงความคิดเห็นสามารถนำมา จัดทำกรสรุปแสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อหน้าที่ กิจกรรมและองค์ประกอบทางกายภาพของสถาปัตยกรรมของหอศิลป์ เป็นตารางจุดในตารางที่ 4.2 พบว่าความคิดเห็นโดยมาก ทั้งในด้านของหน้าที่ กิจกรรม และองค์ประกอบทางกายภาพของสถาปัตยกรรมจะมีความเห็นว่าเหมาะสมในระดับกลางจากระดับค่าความเหมาะสมจาก 0 ถึง 3.4 พบว่าความคิดเห็นทั้งในด้านของหน้าที่

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

หัวข้อสอบถามความคิดเห็นเรื่องความเหมาะสม	ไม่เหมาะสม				เหมาะสม			
	-3.4	-2.55	-1.7	-0.85	0.85	1.7	2.55	3.4
การจัดแสงภายในอาคาร						●		
การจัดแสงภายนอกอาคาร							●	
การระบายอากาศ						●		
การจัดระบบเสียง และเก็บเสียง							●	
รวมผลวิเคราะห์ด้านองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม						●		

1) ผลสรุป ของหน้าที่ และกิจกรรม จะมีความสอดคล้องกันคือ มีความเหมาะสมในการใช้งานมากในด้านของ การให้ความรู้และจัดกิจกรรมของศิลปะด้านประวัติศาสตร์ การให้ความรู้และจัดกิจกรรมของศิลปะถาวร และการให้ความรู้และจัดกิจกรรมของศิลปะเชิงพาณิชย์

ยังมีความเหมาะสมในการใช้งานปานกลางในด้านขอ การให้ความรู้และจัดกิจกรรมของศิลปะชั่วคราว การให้คำแนะนำความรู้ และจัดกิจกรรมให้แก่ผู้สนใจศิลปะและนักสะสมศิลปะ และการเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

2) ผลสรุป เกี่ยวกับองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม มีความเหมาะสมในการใช้งานมากในเรื่องของ การเข้าถึง รูปแบบและการตกแต่ง การจัดพื้นที่และแสงภายนอก และการจัดเก็บระบบเสียง รวมทั้งมีความเหมาะสมในการใช้งานปานกลางในเรื่องของ สถานที่ตั้ง สถานที่จอดรถ การจัดผังพื้นที่โดยรอบอาคาร การจัดผังพื้นที่ภายในอาคาร ลักษณะพื้นที่จัดแสดงภายใน การจัดแสงภายในอาคาร และการระบายอากาศ

แสดงให้เห็นว่าหอศิลป์ที่มีองค์ประกอบของหน้าที่ กิจกรรมและองค์ประกอบของสถาปัตยกรรม ที่กำหนดมีความสัมพันธ์กับศักยภาพในการใช้งานของหอศิลป์ทำให้การใช้งานเหมาะสมในระดับปานกลาง ในทางปฏิบัติรายละเอียดต่าง ๆ ในด้านหน้าที่ กิจกรรมและองค์ประกอบของสถาปัตยกรรม ยังคงที่จะต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านขององค์ประกอบทางด้านสถาปัตยกรรม ที่มีค่าความเหมาะสมในการใช้งานในระดับต่ำที่สุด จึงจะต้องมีการปรับปรุง หรือแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพื่อก่อให้เกิดหอศิลป์ หรือเป็นแนวทางการออกแบบ และบริหารจัดการโครงการหอศิลป์ร่วมสมัยอย่างมีประสิทธิภาพอย่างสูงสุด

4.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพิสูจน์สมมติฐานย่อย

จากสมมติฐานย่อยที่ว่า "ศักยภาพในการใช้งานของหอศิลป์ร่วมสมัยขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ด้าน หน้าที่ กิจกรรม และองค์ประกอบทางกายภาพในงานสถาปัตยกรรม" สามารถทำการวิเคราะห์จากข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถาม เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของ หน้าที่ กิจกรรม และลักษณะทางกายภาพของสถาปัตยกรรม และเพื่อทดสอบว่าหอศิลป์ร่วมสมัยที่มีศักยภาพนั้นต้องประกอบไปด้วย หน้าที่ กิจกรรม และลักษณะทางกายภาพของสถาปัตยกรรม จากข้อมูลความคิดเห็น หลังจากการเข้าชมหอศิลป์ ของผู้กรอกแบบสอบถาม ตามข้อมูลดังต่อไปนี้

1) ทดสอบความสัมพันธ์

ตารางที่ 4.3

ความสัมพันธ์ระหว่างหน้าที่ กิจกรรม และองค์ประกอบทางกายภาพของสถาปัตยกรรม

หัวข้อในการแสดงความสัมพันธ์		หน้าที่ของหอศิลป์	กิจกรรมของหอศิลป์	องค์ประกอบสถาปัตยกรรม
หน้าที่ของหอศิลป์	ค่าความสัมพันธ์	-	** 0.86	** 0.50
	จำนวนที่ตอบ	-	200.00	200.00
กิจกรรมของหอศิลป์	ค่าความสัมพันธ์	** 0.86	-	** 0.49
	จำนวนที่ตอบ	200.00	-	200.00
องค์ประกอบทางกายภาพของสถาปัตยกรรม	ค่าความสัมพันธ์	** 0.50	** 0.49	-
	จำนวนที่ตอบ	200.00	200.00	-

(**แสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01)

1.1) จากตารางที่ 4.3 แสดงความสัมพันธ์ (pearson correlation) ระหว่างหน้าที่ กิจกรรม และองค์ประกอบ ทางกายภาพของสถาปัตยกรรม พบว่าหน้าที่ กิจกรรม และองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันจริงโดยหน้าที่มีความสัมพันธ์กับกิจกรรมสูง โดยมีความสัมพันธ์เท่ากับ 0.86 และมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบสูง โดยมีความสัมพันธ์เท่ากับ 0.50 นอกจากนี้กิจกรรมยังมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบ ถึง 0.49 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

1.2) พบว่า หน้าที่ กิจกรรม และองค์ประกอบทางกายภาพของสถาปัตยกรรม มีความสัมพันธ์กัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังนั้นจึงสะท้อนได้ว่า คุณภาพของหอศิลป์ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของ หน้าที่ กิจกรรม และองค์ประกอบทางกายภาพของสถาปัตยกรรม ดังนั้นในการวิจัยในครั้งนี้ ถือว่าหอศิลป์ที่ศึกษาดังกล่าวจะมีคุณภาพ มีผู้เข้าไปใช้งาน เมื่อมีความสัมพันธ์ ของหน้าที่ กิจกรรม และองค์ประกอบทางกายภาพของสถาปัตยกรรม

2) ทดสอบองค์ประกอบของหอศิลป์ร่วมสมัยที่มีศักยภาพ

ตารางที่ 4.4

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อรายละเอียดในเรื่องของหน้าที่ กิจกรรม และองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม

การแสดงทัศนคติ	ค่าเฉลี่ยความสัมพันธ์	ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น
หน้าที่ของหอศิลป์	5.79	0.00
กิจกรรมของหอศิลป์	2.79	0.03
องค์ประกอบทางกายภาพของสถาปัตยกรรม	2.63	0.04

2.1) จากตารางที่ 4.4 ซึ่งเป็นตารางการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของทัศนคติของประชาชนที่มีต่อ หน้าที่ กิจกรรม และองค์ประกอบทางกายภาพของสถาปัตยกรรมของหอศิลป์ จากการเก็บข้อมูลทัศนคติของประชาชน พบว่าความคิดเห็นของประชาชนในประเด็นเกี่ยวกับหน้าที่ กิจกรรม และองค์ประกอบทางกายภาพของสถาปัตยกรรม ของหอศิลป์มีค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.04 ซึ่งถือว่าข้อมูลมีความเชื่อถือได้เนื่องจากค่าเฉลี่ยมีระดับต่ำ

2.2) ในด้านความสัมพันธ์แสดงว่าหน้าที่ กิจกรรม และองค์ประกอบทางกายภาพของสถาปัตยกรรมของหอศิลป์ มีความสัมพันธ์กันทุกแบบ โดยที่หน้าที่ที่มีความสำคัญมากที่สุดต่อการใช้งานของหอศิลป์เนื่องจากมีค่าความเฉลี่ยสูงสุดที่ 5.79 หน่วย

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นในการออกแบบโครงการหอศิลป์ร่วมสมัยกรุงเทพมหานคร

4.2.1 การออกแบบการบริหารจัดการโครงการหอศิลป์ร่วมสมัยกรุงเทพมหานคร

1) การคิดงบประมาณโครงการ

คาดการณ์ราคาในเขตพื้นที่สีแดง ราคาพื้นที่ดินไม่ต่ำกว่า ตารางวาละ 180,000 บาท เช่นถ้าพื้นที่ตั้งโครงการมีพื้นที่ 6,380 ตารางเมตร ราคาพื้นที่จะเท่ากับ 5,000 ตารางวา เท่ากับ 1,595 ตารางวา ฉะนั้นราคาพื้นที่จะมีราคาไม่ต่ำกว่า 287 ล้านบาท

(บริษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน ในส่วนนโยบาย และแผนงานสำนักกรรมการผู้จัดการ, 2547)

1.1) รายละเอียดแสดงสมมติฐานต้นทุนก่อสร้างโครงการ

(สมาคมผู้ประเมินค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทย, 2545)

ต้นทุนที่ดิน	พื้นที่	หน่วยละ	ราคา/บาท
ค่าที่ดิน	1,595 ตารางวา	180,000	287,100,000
ค่าถมที่ดิน	1,595 ตารางวา	1,650	2,631,750
ค่ารั้วถนนอาคารเก่า	- ตารางวา	200	-
ค่าปรับปรุงภูมิทัศน์	980 ตารางเมตร	880	862,400
ค่าเตรียมการพื้นที่	1,595 ตารางวา	550	877,250
รวมต้นทุนที่ดิน และค่าพัฒนาที่ดิน			291,471,400
ต้นทุนค่าก่อสร้างอาคาร และสิ่งปลูกสร้าง			
ค่าก่อสร้างส่วนอาคารจัดแสดง	7,887.22 ตารางเมตร	10,000	78,872,200
ค่าก่อสร้างสำนักงาน และบริการ	4,876.90 ตารางเมตร	8,500	41,453,650
ค่าก่อสร้างห้องน้ำ	324 ตารางเมตร	12,000	3,888,000

ค่าก่อสร้างห้องเครื่องระบบไฟฟ้า	405	ตารางเมตร	8,500	3,442,500
ค่าก่อสร้างปั้มน้ำ	81	ตารางเมตร	6,000	486,000
รั้วรอบโครงการ	369	ตารางเมตร	1,200	442,800
ถนนรอบอาคาร	2,217.75	ตารางเมตร	1,200	2,661,300
งานก่อสร้างใต้ดิน	6,653.25	ตารางเมตร	18,000	119,758,500
ค่าเฟอร์นิเจอร์ ตกแต่งภายใน	12,764.12	ตารางเมตร	6,000	76,584,720

รวมต้นทุนค่าก่อสร้างอาคาร และสิ่งปลูกสร้าง 327,589,670

ค่าก่อสร้าง และงานระบบ

งานระบบปรับอากาศ ร้อยละ 35 ของมูลค่าก่อสร้าง	114,656,384
งานระบบไฟฟ้ากำลัง ร้อยละ 30 ของมูลค่าก่อสร้าง	98,276,901
งานระบบสื่อสารโทรคมนาคม ร้อยละ 15 ของมูลค่าก่อสร้าง	49,138,450
งานระบบไอที ร้อยละ 10 ของมูลค่าก่อสร้าง	32,758,967
งานระบบสุขาภิบาลร้อยละ 8 ของมูลค่าก่อสร้าง	26,207,173

รวมค่าก่อสร้าง และงานระบบ 321,037,875

ค่าพัฒนาอื่น ๆ

ค่าออกแบบทางสถาปัตยกรรม โครงสร้าง และงานระบบ	
ร้อยละ 7 ของมูลค่าก่อสร้าง	22,931,277
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ร้อยละ 5 ของมูลค่าก่อสร้าง	16,379,483
ค่าทดแทนความเสี่ยง ร้อยละ 5 ของมูลค่าก่อสร้าง	16,379,483

รวมค่าพัฒนาอื่น ๆ 55,690,243

รวมต้นทุนค่าก่อสร้าง และพัฒนา 995,789,188

2) การคิดหน่วยงาน และอัตราบุคคล

ตารางที่ 4.5

หน่วยงานและอัตราบุคคลในองค์กร

ตำแหน่ง	หน้าที่	จำนวน (คน)
1. ฝ่ายบริหารและการดำเนินการ		
ฝ่ายบริหาร		4
ผู้อำนวยการ	ผู้บังคับบัญชา และคัดเลือกเจ้าหน้าที่ของหอศิลป์ รับผิดชอบการบริหารงานภายในวางแผน ดำเนิน การ ตามนโยบายของคณะกรรมการ และรับผิดชอบการ จัดทำงบประมาณ	1
รองผู้อำนวยการ	ปฏิบัติงานแทนผู้อำนวยการ ในการบริหารงานในฝ่าย ต่าง ๆ ให้ดำเนินไปด้วยดี	1
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	ช่วยประสานงานในฝ่ายต่าง ๆ	1
เลขานุการ	ติดต่อ ร่างจดหมาย ทำสถิติ ผลงาน ทำรายงานทั่วไป และรายงานการประชุม	1
ฝ่ายธุรการ		11
หัวหน้าฝ่าย	ควบคุมดูแลงานในฝ่ายธุรการ	1
ธุรการ	สารบรรณ จัดทำเอกสารงานธุรการ และสารบรรณ	1
เจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการและ สารบรรณ	ร่างเอกสารต่าง ๆ ในส่วนที่เป็นงานธุรการ และสาร บรรณ	2
เจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน และการบัญชี	รับผิดชอบการรับ-จ่ายเงิน ตรวจสอบยอดเงินงบประมาณ รวบรวมเอกสารเบิกจ่าย รับผิดชอบการบัญชีทั้งหมดทำ บัญชีรับ-จ่ายเงิน ทำรายงานด้านการเงิน	3
เจ้าหน้าที่ฝ่ายสถิติ	รับผิดชอบการทำสถิติต่าง ๆ ภายในโครงการ	2
เจ้าหน้าที่อาคารสถานที่ และมียัน	ควบคุมดูแลความเรียบร้อยของสถานที่ พิมพ์เอกสาร จัดเก็บรวบรวมเอกสารของฝ่ายธุรการ	1

ตาราง 4.5 (ต่อ)

ตำแหน่ง	หน้าที่	จำนวน (คน)
ฝ่ายบริการทั่วไป		23
นักการภารโรง	ดูแลความสะอาดภายในโครงการ ทำหน้าที่เดินเอกสารหรือเดินเรื่องตามหน่วยงานต่าง ๆ	8
พนักงานขับรถ	ขับรถติดต่อรูขะของโครงการ	2
พนักงานรับฝากของ	รับฝากของ ดูแลและส่งมอบคืน	2
พนักงานร้าน	ขายของที่ระลึก	1
เจ้าหน้าที่คนครัว	ดูแลและให้บริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม	3
เจ้าหน้าที่ดูแลสวน	ดูแลสวนรอบอาคาร	2
เจ้าหน้าที่ห้องเครื่อง	ดูแล ตรวจสอบและบำรุงรักษาห้องเครื่อง	2
เจ้าหน้าที่ห้องพยาบาล	ให้การรักษาพยาบาลเบื้องต้น	1
เจ้าหน้าที่เดินเอกสาร	จัดส่งเอกสารให้หน่วยงานต่าง ๆ	2
ฝ่ายทะเบียนวัตถุ		3
นายทะเบียน	ควบคุมห้องคลังเก็บงานศิลปะ ควบคุมการลงทะเบียน ทำประวัติศิลปวัตถุ ควบคุมการยืม และตรวจตราบัญชี	1
ผู้ช่วยนายทะเบียน	ลงทะเบียนศิลปวัตถุ ทำบัญชีตรวจศิลปวัตถุในการรับเข้า-ออก ทำบัตรประจำวัตถุ จำแนกเป็นหมวดหมู่	1
เสมียน	พิมพ์บัตรรายการประจำตัวศิลปวัตถุ	1
2. ฝ่ายวิชาการ		
ฝ่ายภัณฑารักษ์		6
หัวหน้าภัณฑารักษ์	รับผิดชอบงานด้านการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยงานของภัณฑารักษ์ฝ่ายต่าง ๆ และงานนโยบายและแผนในส่วนงานวิชาการแขนงต่าง ๆ	1
ภัณฑารักษ์จิตรกรรม	ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานจิตรกรรม สงวน รักษา คัดเลือก นำเสนองานที่จะนำมาแสดง ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์	1

ตาราง 4.5 (ต่อ)

ตำแหน่ง	หน้าที่	จำนวน (คน)
ภัณฑารักษ์ ประติมากรรม	ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานประติมากรรม สงวน รักษา คัดเลือก นำเสนองานที่จะนำมาแสดง ให้ข้อมูลที่เป็น ประโยชน์	1
ภัณฑารักษ์ภาพพิมพ์	ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานภาพพิมพ์ รักษา เลือก เสนอ งานที่จะนำมาแสดง ให้ข้อมูลที่มีประโยชน์	1
ภัณฑารักษ์มณฑลศิลป์	ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานนิเทศศิลป์ สงวน รักษา คัดเลือก นำเสนองานที่จะนำมาแสดง ให้ข้อมูลที่เป็น ประโยชน์	1
ภัณฑารักษ์นิเทศศิลป์	ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานนิเทศศิลป์ สงวน รักษา คัดเลือก นำเสนองานที่จะนำมาแสดง ให้ข้อมูลที่เป็น ประโยชน์	1
3. ฝ่ายสนับสนุนการศึกษา		
ฝ่ายการศึกษา		6
หัวหน้าฝ่ายการศึกษา	ควบคุมดูแลงานในฝ่ายการศึกษา นำชม และ ประชาสัมพันธ์	1
หัวหน้าฝ่ายอบรม และ นำชม	ควบคุมดำเนินการ และจัดบริการให้การศึกษาทางด้าน ศิลปะโดยการจัดบรรยาย และการนำชม	1
เจ้าหน้าที่ฝ่ายอบรม และ นำชม	เป็นผู้ดำเนินการจัดการบรรยาย และนำชมในการจัด แสดงของหอศิลป์เป็นหมู่คณะ ควบคุมการจัดแสดง ร่วมกับฝ่ายจัดแสดงและประชาสัมพันธ์	3
เจ้าหน้าที่ฝ่าย ประชาสัมพันธ์	รับผิดชอบการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ตลอดจน การจัดส่งไปตามหน่วยงานต่าง ๆ	1
ฝ่ายห้องสมุดศิลปะ		7

ตาราง 4.5 (ต่อ)

ตำแหน่ง	หน้าที่	จำนวน (คน)
บรรณารักษ์	บริหารงานภายในห้องสมุด จัดหนังสือ รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เช่น หนังสือ ภาพยนตร์ เทป เป็นต้น	1
ผู้ช่วยบรรณารักษ์	จัดการการคืน-ยืม หนังสือ จัดทำบัญชีรายชื่อหนังสือ	1
เจ้าหน้าที่และพนักงาน ยืม-คืน	รับผิดชอบงานธุรการในห้องสมุด และให้บริการยืม-คืนแก่ผู้ มาใช้	2
เจ้าหน้าที่ไลต	บริการด้านไลต และดูแลรักษาอุปกรณ์ต่าง ๆ	1
เจ้าหน้าที่ซ่อมรักษา หนังสือ	ซ่อมหนังสือที่ชำรุด	1
เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์	ดูแลห้องคอมพิวเตอร์และให้คำแนะนำ	1
4. ฝ่ายเทคนิค		
ฝ่ายออกแบบนิทรรศการ		9
หัวหน้าฝ่ายจัดแสดง	ควบคุมการจัดแสดงทั้งหมด กำหนดแผนงานเกี่ยวกับ การจัดแสดงร่วมกับฝ่ายต่าง ๆ	1
เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดแสดง	เตรียมการในการจัดแสดง ติดต่อประสานงานกับฝ่ายที่ เกี่ยวข้องทั้งหมด	1
เจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิค	วางแผนดำเนินงานด้านเทคนิคจัดแสดง ควบคุมดูแล ช่างในแผนก ดูแลรับผิดชอบครุภัณฑ์	1
ช่างออกแบบ	ออกแบบการจัดแสดง นำเสนอ และประสานงาน	2
ช่างเทคนิค	จัดทำครุภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดแสดง	2
ช่างภาพ	รับผิดชอบงานถ่ายภาพของหอศิลป์ เพื่อทำงานต่าง ๆ	1
ผู้เชี่ยวชาญด้านแสง	จัดแสงให้เหมาะกับการจัดแสดง	1
5. ฝ่ายรักษาความปลอดภัย		
ฝ่ายรักษาความปลอดภัย		12
หัวหน้าเจ้าหน้าที่รักษา ความปลอดภัย	รับผิดชอบรักษาความปลอดภัย ดูแลสมบัติของหอศิลป์ ดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของยาม	1

ตาราง 4.5 (ต่อ)

ตำแหน่ง	หน้าที่	จำนวน (คน)
เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย	รักษาความปลอดภัยภายนอกอาคาร	4
เจ้าหน้าที่รักษาการ	รักษาความปลอดภัยตามจุดต่าง ๆ ของอาคาร	5
เจ้าหน้าที่ประจำห้อง	รักษาความปลอดภัยภายในห้องนิทรรศการ	2
รวม อัตราพนักงาน		82

4.2.2 การออกแบบโครงการหอศิลป์ร่วมสมัยกรุงเทพมหานคร

1) การคิดรายละเอียดโครงการ

เกิดจากการสรุปผลจากการศึกษาตัวอย่างศึกษาที่มีศักยภาพ การศึกษาลักษณะผู้ใช้งาน และศึกษาเอกสารรายละเอียดการคิดพื้นที่โครงการในส่วนพื้นที่ของงานปกติ จากการศึกษา กำหนดองค์ประกอบอาคาร สามารถนำองค์ประกอบทั้งหมดในโครงการสรุปส่วนงาน และมีพื้นที่ดังต่อไปนี้

1.1) ส่วนบริการสาธารณะ

(1) โถงทางเข้า (entrance hall) เป็นจุดรวมผู้ใช้บริการก่อนจะแยกไปยังส่วนต่าง ๆ มีองค์ประกอบย่อยดังนี้

- (1.1) ที่พักคอยและต้อนรับผู้เข้าชม
- (1.2) ที่ติดต่อสอบถาม
- (1.3) ที่จำหน่ายบัตร
- (1.4) บริเวณที่รับฝากของ
- (1.5) ร้านขายของที่ระลึก
- (1.6) ห้องน้ำ
- (1.7) ลิฟต์

(Darragh and Snyder, 1993, pp. 253-254.)

ความสามารถรองรับผู้มาใช้บริการกำหนดจากผู้ชมเป็นหมู่คณะสูงสุด	250	คน
จากกาจากคณะผู้ที่จะเข้ามาใช้บริการวันละ	300	คน
ข้อมูลจากตัวอย่างศึกษาหอศิลป์ในประเทศไทยขนาดเล็กถึงขนาดปานกลางที่มีผู้เข้าชมต่อวันเฉลี่ย 100 คน และขนาดของโครงการมีขนาดใหญ่กว่าโดยประมาณ 2-3 เท่า		
จำนวนผู้ที่มาใช้บริการ ใน 15 นาที (300 ต่อ 15)	20	คน
(เวลาในการติดต่อสอบถาม และพักรอประมาณ 15 นาที)		
ดังนั้นโรงทางเข้าจะต้องรับผู้เข้ามาใช้บริการทั้งหมด(250+20)	270	คน

(2) ห้องอาหาร (cafeteria) ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

(2.1) ส่วนบริการอาหาร

จำนวนเจ้าหน้าที่ทั้งหมดจากตารางอัตราเจ้าหน้าที่	82	คน
แบ่งการเข้ารับบริการเป็น 4 ผลัด	20	คน
ผู้ที่ใช้ห้องสมุด	78	คน
ผู้ที่ใช้ห้องบรรยายทั้งหมด 3 ห้อง (300+50+50)	400	คน
คาดว่าผู้ที่ใช้บริการอาหารเป็น ร้อยละ 50 ของทั้งหมด (270+78+400)	374	คน
แบ่งการใช้งานเป็น 4 ผลัด ใน 1 ผลัดมีผู้มาใช้บริการ	94	คน
ดังนั้นพื้นที่ในการรับประทานอาหาร พื้นที่เฉลี่ยต่อคนคือ 1.4 ตรม. (94+20)	160	ตรม.
ส่วนครัวคิดเป็น ร้อยละ 30 ของพื้นที่รับประทานอาหาร	48	ตรม.
เคาน์เตอร์บริการอาหารคิดเป็น ร้อยละ 20 ของห้องครัว	9.6	ตรม.
รวมพื้นที่ส่วนห้องอาหาร	217.6	ตรม.

(Neufert, 1982, pp. 154-254.)

(3) ที่จอดรถ

(3.1) ที่จอดรถยนต์สำหรับผู้มาใช้บริการ

จำนวนผู้มาใช้บริการ	300	คน/วัน
โดยคิดปริมาณรถยนต์ส่วนบุคคลประมาณ ร้อยละ 30 ของทั้งหมด	90	คน/วัน
คิดผู้โดยสาร 1 คนต่อ 1 คัน	90	คัน
ที่จอดรถสำหรับคนพิการมีขนาด $3.6 \times 6 = 21.6$ ตรม. จำนวน	2	คัน

(3.2) ที่จอดรถสำหรับเจ้าหน้าที่		
จำนวนเจ้าหน้าที่ทั้งหมด	82	คน
มาด้วยรถยนต์ส่วนบุคคลประมาณ 1 ใน 5 ของทั้งหมดคิดเป็นปริมาณ	17	คน
คิดผู้โดยสาร 1 คนต่อ 1 คัน	17	คัน
คิดเป็นเนื้อที่จอดรถยนต์รวม เส้นทางสัญจร	25	ตรม./คัน
(3.3) ที่จอดรถยนต์บริการของหอศิลป์		
	3	คัน
(3.4) ที่จอดรถยนต์ที่คณะศึกษาศาสตร์ขนาดใหญ่		
จำนวนที่คาดว่าจะมามากที่สุด	250	คน
ความจุของรถโดยสารโดยประมาณ	75	คน/คัน
จึงมีรถโดยสาร	4	คัน
คิดเป็นเนื้อที่จอดรถโดยสารรวม พื้นที่สัญจร	192	ตรม./คัน
เนื้อที่สำหรับจอดรถยนต์ 25 (90+17 หน่วย)	2,675	ตรม.
เนื้อที่สำหรับจอดรถคนพิการ 21.60 (2 หน่วย)	44	ตรม.
เนื้อที่สำหรับจอดรถโดยสาร 192 (4 หน่วย)	768	ตรม.
รวมพื้นที่จอดรถทั้งหมด	3,487	ตรม.
(Neufert, 1982, pp. 151-254.)		

1.2) ส่วนสนับสนุนการศึกษา

(1) ห้องสมุด (library) ประกอบไปด้วย

- (1.1) ส่วนสาธารณณะ
- (1.2) ทางเข้า-ออก
- (1.3) โต๊ะรับ-จ่ายหนังสือ
- (1.4) ตู้บัตรรายการ
- (1.5) ศูนย์บรรณการ
- (1.6) ชั้นวางหนังสือ
- (1.7) บริเวณอ่านหนังสือ
- (1.8) ห้องน้ำ-ส้วม
- (1.9) ส่วนเจ้าหน้าที่
- (1.10) ห้องทำงานบรรณารักษ์

(1.11) ห้องเก็บหนังสือ

(1.12) ห้องทำงานด้านเทคนิค

ห้องสมุดเป็นห้องสมุดขนาดเล็กถึงปานกลาง จากการศึกษาหอศิลป์ในประเทศไทย มีนักเรียนเป็นผู้เข้าชม เป็นร้อยละ 34 ของผู้เข้าชมทั้งหมด

มีนักเรียนเข้าชมงาน	102	คน/วัน	
ปริมาณนักเรียนที่จะใช้ห้องสมุดเป็นครั้งหนึ่ง	51	คน	
มีประชาชนเป็นผู้เข้าชม เป็นร้อยละ 18 ของผู้เข้าชมทั้งหมด	54	คน	
ปริมาณประชาชนที่จะใช้ห้องสมุดเป็นหนึ่งในสาม และบริการเจ้าหน้าที่	18	คน	
รวมทั้งหมด	78	คน	
คิดเป็นพื้นที่ 78 (2.25 หน่วย)			195 ตรม.
พื้นที่ส่วนทำงาน			
บรรณารักษ์ 1 คน	12	ตรม	
ผู้ช่วย 1 คน	12	ตรม.	
พื้นที่ชั้นวางหนังสือ			
คิดเป็นพื้นที่ประมาณ ร้อยละ 50 ของที่นั่งอ่านหนังสือ	97.5	ตรม.	
ส่วนโสตทัศนศึกษา			
คิดเป็นพื้นที่ 2.25ตรม./คน			
คาดว่ามิผู้ใช้ประมาณ 1 ใน 10 ของผู้ที่เข้ามาใช้ทั้งหมด	20	คน	
ใช้พื้นที่	45	ตรม.	
รวมพื้นที่ห้องสมุด	361.5	ตรม.	

(Neufert, 1982, pp. 154-254.)

(2) ห้องบรรยายใหญ่ (auditorium) ประกอบด้วย

(2.1) โถง

(2.2) ส่วนเวทีแสดง

(2.3) ห้องเตรียมตัวหลังเวที

(2.4) ห้องควบคุมเสียง แสง และอุปกรณ์อื่น ๆ

(2.5) ห้องเก็บของ

(2.6) ที่นั่งชม

(2.7) ห้องน้ำ- ส้วมของท่านผู้ชม

ชาย-โถส้วม 2 ที่ โถปัสสาวะ 2 ที่ อ่างล้างหน้า 2 ที่ ต่อชั้นให้บริการ

หญิง-โถส้วม 3 ที่ อ่างล้างหน้า 3 ที่ ต่อชั้นให้บริการ

(Neufert, 1982, pp. 154-254.)

(3) ห้องบรรยายย่อย อบรม สัมมนา สำหรับจัดกิจกรรม จำนวน 2 ห้อง
คิดจำนวนผู้ใช้ 50 คน/ห้อง ดังนั้นจำนวนผู้ใช้ทั้งหมด 100 คน

(4) ห้องฝึกพื้นฐานทางศิลปะ

จากการศึกษาตัวอย่างศึกษาในต่างประเทศมีพื้นที่ฝึกพื้นฐานทาง
ศิลปะ จากพื้นที่จัดแสดงร้อยละ 80 ต่อ พื้นที่ฝึกพื้นฐานทางศิลปะร้อยละ 20

(5) โรงภาพยนตร์

(5.1) โถง

(5.2) ส่วนเวทีแสดง

(5.3) ห้องเตรียมตัวหลังเวที

(5.4) ห้องควบคุมเทป

(5.5) ห้องฉายภาพยนตร์

(5.6) ห้องเก็บของ

(5.7) ที่นั่งชม

(5.8) ห้องน้ำ-ส้วมของท่านผู้ชม

ชาย-โถส้วม 2 ที่ โถปัสสาวะ 2 ที่ อ่างล้างหน้า 2 ที่ ต่อชั้นให้บริการ

หญิง-โถส้วม 3 ที่ อ่างล้างหน้า 3 ที่ ต่อชั้นให้บริการ

(Neufert, 1982, pp. 154-254.)

1.3) ส่วนแสดงนิทรรศการ

(1) ห้องนิทรรศการถาวร

เป็นส่วนแสดงงานที่สลับสับเปลี่ยนกับส่วนที่อยู่ในคลัง ทุก ๆ 2-5 ปี สามารถนำเอาผลงานทั้งหมดที่มีคุณภาพในการจัดแสดงในตัวอย่างศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ปี พ.ศ.2543 - 2548 เฉลี่ยเป็นตารางได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.6

จำนวนผลงานที่ได้มาตรฐานในการจัดแสดง พ.ศ. 2543 - 2548

ปี พ.ศ.	ผลงานที่จัดแสดง	ผลงานที่เก็บคลัง	รวมจำนวนผลงาน
2548	134	438	572
2547	113	345	458
2546	164	514	678
2545	128	453	581
2544	142	496	638
2543	134	514	648
รวม	815	2,760	3,575

ที่มา: พระรามเก้า แกลเลอรี, 2549.

จากตารางข้างบนจะได้จำนวนผลงานเฉลี่ยต่อปี 596 ชิ้น จึงคิดเป็นผลงานที่นำมาจัดแสดงร้อยละ 50 และ เก็บ ร้อยละ 50 คือประมาณ 300 ชิ้น และนำมาแบ่งตามประเภทของชิ้นงานตามสถิติผลงานที่จัดแสดงจากตัวอย่างศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานคร คือ งานจิตรกรรม ร้อยละ 40 งานประติมากรรมร้อยละ 15 งานภาพพิมพ์ร้อยละ 30 งานสื่อผสมร้อยละ 10 อื่น ๆ อีก ร้อยละ 5

ส่วนจัดแสดงถาวร

งานจิตรกรรมร้อยละ 40	คิดเป็น 120 ชิ้น
งานประติมากรรมร้อยละ 15	คิดเป็น 45 ชิ้น
งานภาพพิมพ์ร้อยละ 30	คิดเป็น 90 ชิ้น
งานสื่อผสมร้อยละ 10	คิดเป็น 30 ชิ้น
อื่น ๆ อีกร้อยละ 5	คิดเป็น 15 ชิ้น

โดยในแต่ละประเภทของการจัดแสดง แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ ขนาดใหญ่ และ ขนาดเฉลี่ย จากผลการศึกษาดังกล่าวแล้วพบว่าแต่ละประเภทมีขนาดที่ไม่เท่ากัน ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.7

อัตราส่วนจำนวนชิ้นงาน และขนาดของนิทรรศการถาวร

ขนาดของ ผลงาน	จิตรกรรม	ประติมากรรม	ภาพพิมพ์	สื่อผสม	อื่น ๆ
ขนาดใหญ่ ร้อยละ 20	24	9	18	6	-
ขนาดเฉลี่ย ร้อยละ 80	96	36	72	24	15

ที่มา: Thomson, 1978, pp. 266-276.

ตารางที่ 4.8

ขนาดพื้นที่ในการวาง และชมผลงานของแต่ละประเภทนิทรรศการถาวร

ขนาดของ ผลงาน	จิตรกรรม	ประติมากรรม	ภาพพิมพ์	สื่อผสม	อื่น ๆ
ขนาดใหญ่	3x5	4x4x6	2x3	3.8x4.5	-
ขนาดเฉลี่ย	1.5x2.0	1.5x1.5x1	1x1.2	1.8x2.2	1x1

ที่มา: Thomson, 1978, pp. 266-276.

ตารางที่ 4.9
ขนาดพื้นที่ทั้งหมดของงานประเภทต่าง ๆ ในนิทรรศการถาวร

ขนาดของ ผลงาน	จิตรกรรม	ประติมากรรม	ภาพพิมพ์	สื่อผสม	อื่น ๆ
ขนาดใหญ่ (ตรม.)	12	9.5	5.5	33.5	-
ขนาดเล็ก (ตรม.)	4.5	6.25	1.9	6.4	6.8
เฉลี่ยตาม อัตราส่วน (ตรม.)	6	8.05	2.6	11.8	6.8
พื้นที่ในการจัด แสดงทั้งหมด	720	362	234	354	102

ที่มา: Thomson, 19/8, pp. 266-276

รวมพื้นที่ทั้งหมด $720 + 362 + 234 + 354 + 102 = 1,772$ ตรม.

และพื้นที่จัดเก็บใช้เป็น ร้อยละ 50 ของพื้นที่จัดแสดง = 886 ตรม.

(2) ห้องนิทรรศการชั่วคราวสำหรับการแสดงนิทรรศการหมุนเวียน

นิทรรศการหมุนเวียน เป็นนิทรรศการที่สับเปลี่ยนทุก ๆ 2-3 เดือน นำเอาผลงานทั้งหมดที่มีคุณภาพในการจัดแสดงในตัวอย่างศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ปี พ.ศ.2543 - 2547 เฉลี่ยเป็นตารางได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.10

สถิติจำนวนผลงานศิลปะในการจัดแสดงนิทรรศการชั่วคราว ตั้งแต่ปี พ.ศ.2543 - 2547

ปี	2547	2546	2545	2544	2543	2542
จำนวนผลงานเฉลี่ย	397	362	336	327	301	218

ที่มา: พระรามเก้า แกลเลอรี, 2549.

จำนวนผลงานเฉลี่ย เท่ากับ 323.5 ชิ้นจะเห็นได้จากการเพิ่มปริมาณ
ในความต้องการจัดแสดงในทุก ๆ ปี จึงคิดเป็นพื้นที่จัดแสดง 350 ชิ้น

ส่วนจัดแสดงชั่วคราว

กำหนด 350 ชิ้น แบ่งเป็น

งานจิตรกรรมร้อยละ 40 คิดเป็น 140 ชิ้น

งานประติมากรรมร้อยละ 15 คิดเป็น 53 ชิ้น

งานภาพพิมพ์ร้อยละ 30 คิดเป็น 105 ชิ้น

งานสื่อผสมร้อยละ 10 คิดเป็น 35 ชิ้น

อื่น ๆ อีกร้อยละ 5 คิดเป็น 17 ชิ้น

ตารางที่ 4.11

อัตราส่วนระหว่างจำนวนชิ้นงาน และขนาดของนิทรรศการชั่วคราว

ขนาดของผลงาน	จิตรกรรม	ประติมากรรม	ภาพพิมพ์	สื่อผสม	อื่น ๆ
ขนาดใหญ่ ร้อยละ 20	27	11	20	7	-
ขนาดเฉลี่ย ร้อยละ 80	112	42	84	28	17

ที่มา: Thomson, 1978, pp. 266-276.

ตารางที่ 4.12

ขนาดพื้นที่ในการวาง และชมผลงานของแต่ละประเภทนิทรรศการชั่วคราว

ขนาดของผลงาน	จิตรกรรม	ประติมากรรม	ภาพพิมพ์	สื่อผสม	อื่น ๆ
ขนาดใหญ่	3x5	4x4x6	2x3	3.8x4.5	-
ขนาดเล็ก	1.5x2.0	1.5x1.5x1	1x1.2	1.8x2.2	1x1

ที่มา: Thomson, 1978, pp. 266-276.

ตารางที่ 4.13

ขนาดพื้นที่ทั้งหมดของงานประเภทต่าง ๆ ในนิทรรศการชั่วคราว

ขนาดของผลงาน	จิตรกรรม	ประติมากรรม	ภาพพิมพ์	สื่อผสม	อื่น ๆ
ขนาดใหญ่ (ตรม.)	15	15.25	5.5	33.5	-
ขนาดเล็ก (ตรม.)	4.5	6.25	1.9	6.4	6.8
เฉลี่ยตาม อัตราส่วน (ตรม.)	6	8.05	2.6	11.8	6.8
พื้นที่ในการจัด แสดงทั้งหมด	846	426	275	413	115

ที่มา: Thomson, 1978, pp. 266-276.

รวมพื้นที่ทั้งหมด $846 + 426 + 275 + 413 + 115 = 2,111$ ตรม.

และพื้นที่จัดเก็บใช้เป็น ร้อยละ 50 ของพื้นที่จัดแสดง = 1,055.5 ตรม.

(3) ส่วนจัดแสดงกลางแจ้ง

สามารถใช้พื้นที่ว่างนอกอาคารที่จัดเตรียมไว้ให้ เพื่อใกล้ชิดกับสถานที่พักผ่อน และพบปะสังสรรค์ของผู้ชมและศิลปิน

1.4) พื้นที่ใช้สอยในเชิงพาณิชย์

คิดเป็น ร้อยละ 20 ของพื้นที่จัดแสดง
ที่มีพื้นที่ทั้งหมด 3,883 ตรม.

777 ตรม.

2) การคิดพื้นที่ใช้สอยทั้งโครงการ

ตารางที่ 4.14

การกำหนดพื้นที่ใช้สอยขององค์ประกอบ

ชื่อห้อง	ผู้ใช้(คน)		พื้นที่(ตรม.)		
	เจ้าหน้าที่	ประชาชน	จำนวน	พื้นที่/คน	ทั้งหมด
ส่วนบริการสาธารณะ					
1. โถงทางเข้า					
โถงทางเข้า		263	1	0.65	170.95
ติดต่อสอบถาม	1		1	4	4.00
ที่ฝากของ	2		1		30.00
ที่จำหน่ายบัตร	2		1	4	8.00
ร้านขายของที่ระลึก	1	20	1	2	42.00
ตู้โทรศัพท์			6เครื่อง	1	6.00
ห้องน้ำ			2	50/ห้อง	100.00
ห้องรักษาความปลอดภัย	2		1	2	4.00
รวมพื้นที่ส่วนโถงทางเข้า					364.95
2. ส่วนบริการอาหาร					
ส่วนรับประทานอาหาร	20	94	1	1.4	159.60
ครัว	3		1	ร้อยละ 30 ของพื้นที่นั่ง	48.00

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ชื่อห้อง	ผู้ใช้(คน)		พื้นที่(ตรม.)		
	เจ้าหน้าที่	ประชาชน	จำนวน	พื้นที่/คน	ทั้งหมด
เคาน์เตอร์บริการ	3		1	ร้อยละ 20 ของพื้นที่ ครัว	9.60
ห้องน้ำ			2	15/ห้อง	30.00
ส่วนเก็บของ			1	10	10.00
รวมพื้นที่ส่วนบริการอาหาร					257.20
3.ที่จอดรถยนต์					
รถยนต์ของผู้เข้าชม		90	90	25	2,250.00
รถโดยสาร		75	4	192	768.00
รถสำหรับคนพิการ		2	2	21.6	44.00
รถยนต์ของเจ้าหน้าที่	17		17	25	425.00
รถยนต์ของหอศิลป์	3		3	25	75.00
รวมพื้นที่ส่วนจอดรถยนต์					3,562.00
รวมพื้นที่บริการสาธารณะ					4,184.15
ส่วนบริการการศึกษา					
1.ห้องบรรยายใหญ่					
ส่วนพักคอย		50	1	0.65	32.50
ส่วนที่นั่ง		400	1	1.2	480.00
ด้านเวที หลังเวที	2		1	ร้อยละ40 ของพื้นที่ที่ นั่ง	192.00
ห้องควบคุมเสียงและแสง	2		1	8	16.00
ห้องพนักงานหลังเวที	5		1	6	30.00
ห้องเก็บของ			1		20.00
รวมพื้นที่ส่วนห้องบรรยายใหญ่					770.5
2.ห้องบรรยายย่อย					
		50	2	1.2	120.00

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ชื่อห้อง	ผู้ใช้(คน)		พื้นที่(ตรม.)		
	เจ้าหน้าที่	ประชาชน	จำนวน	พื้นที่/คน	ทั้งหมด
รวมพื้นที่ส่วนห้องบรรยายย่อย					240.00
3.ห้องสมุด					
โถงทางเข้า-ออก		15	1	2	30.00
ที่นั่งอ่านหนังสือ	9	70	1	2.25	177.75
ชั้นวางหนังสือ				ร้อยละ 50 ของพื้นที่ที่ นั่ง	88.87
โสตทัศนศึกษา		20	1	2.25	45.00
ห้องบรรณารักษ์	2		1	12	24.00
รวมพื้นที่ห้องสมุด					365.62
4.ห้องฝึกพื้นฐานทางศิลปะ				ร้อยละ 20 ของ พื้นที่จัด แสดง(776.6)-พื้นที่ บรรยายย่อย	536.60
5.โรงภาพยนตร์					
ส่วนพักคอย		50	1	0.65	32.50
ส่วนที่นั่ง		300	1	1.2	360.00
ด้านเวที หลังเวที	2		1	ร้อยละ40 ของพื้นที่ที่ นั่ง	120.00
ห้องควบคุมเทป	2		1	8	16.00
รวมพื้นที่ส่วนโรงภาพยนตร์					528.50
ห้องนำสำหรับส่วนบริการ การศึกษา			2	100/ห้อง	200
รวมพื้นที่ส่วนบริการการศึกษา					2,641.22
ส่วนแสดงนิทรรศการ					
1.ส่วนแสดงนิทรรศการถาวร	1		1		1,772.00

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ชื่อห้อง	ผู้ใช้(คน)		พื้นที่(ตรม.)		
	เจ้าหน้าที่	ประชาชน	จำนวน	พื้นที่/คน	ทั้งหมด
2.ส่วนแสดงนิทรรศการชั่วคราว	1		1		2,111.00
3.ส่วนแสดงนิทรรศการ กลางแจ้ง			1		ไม่จำกัด
รวมพื้นที่ส่วนนิทรรศการ					3,883.00
ส่วนสำนักงานบริหาร ดำเนินการ					
1.ฝ่ายบริหาร					
ส่วนพักคอย	4		1	3	12.00
ผู้อำนวยการ	1		1	20	20.00
รองผู้อำนวยการ	1		1	15	15.00
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	1		1	15	15.00
ห้องน้ำส่วนตัว			2	6/ห้อง	12.00
เลขานุการ	1		1	10	10.00
ห้องประชุม	20		1	10	10.00
ส่วนเตรียมอาหาร	1		1	5	5.00
รวมพื้นที่ฝ่ายบริหาร					134.00
2.ฝ่ายธุรการ					
โถงพักคอย	11		1	2.25	2.75
ห้องน้ำส่วนตัว			2	20/ห้อง	40.00
หัวหน้าฝ่ายธุรการ	1		1	15	15.00
พนักงานธุรการและบัญชี	10		1	5	50.00
ห้องเก็บข้อมูลเอกสาร			1	20	20.00
ห้องเก็บของ			1	15	15.00
รวมพื้นที่ฝ่ายธุรการ					164.75
3.ฝ่ายวิชาการ					
ห้องทำงานหัวหน้าภัณฑารักษ์	1		1	20	20.00

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ชื่อห้อง	ผู้ใช้(คน)		พื้นที่(ตรม.)		
	เจ้าหน้าที่	ประชาชน	จำนวน	พื้นที่/คน	ทั้งหมด
ห้องภัณฑารักษ์จิตรกรรม	1		1	15	15.00
ห้องภัณฑารักษ์ประติมากรรม	1		1	15	15.00
ห้องภัณฑารักษ์ภาพพิมพ์	1		1	15	15.00
ห้องภัณฑารักษ์มณฑานศิลป์	1		1	15	15.00
ห้องภัณฑารักษ์นิเทศศิลป์	1		1	15	15.00
รวมพื้นที่ฝ่ายวิชาการ					95.00
4.ฝ่ายการศึกษา					
หัวหน้าฝ่ายการศึกษา	1		1	15	15.00
เจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษา	1		1	10	10.00
เจ้าหน้าที่ฝ่ายการอบรม นำชม	3		1	10	30.00
เจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์	1		1	10	10.00
รวมพื้นที่ฝ่ายการศึกษา					65.00
5.ฝ่ายเทคนิคและจัดแสดง					
ห้องหัวหน้าฝ่ายสงวนรักษา	2		1	15	30.00
ห้องเจ้าหน้าที่สงวนรักษา	1		1	20	20.00
ห้องหัวหน้าฝ่ายเทคนิค	1		1	15	15.00
ห้องปฏิบัติงานช่างเทคนิค	2		1	20	40.00
ห้องหัวหน้าฝ่ายจัดแสดง	1		1	15	15.00
ห้องเจ้าหน้าที่จัดแสดง	1		1	12	24.00
ห้องผู้เชี่ยวชาญด้านแสง	1		1	12	12.00
รวมพื้นที่ฝ่ายเทคนิคและจัดแสดง					156.00
6.ฝ่ายรักษาความปลอดภัย					
ห้องหัวหน้าฝ่าย	1		1	1	12.00
ป้อมยามตามจุดต่าง ๆ	4		4	4	16.00
ห้องโทรทัศน์วงจรปิด	1		1	15	15.00

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ชื่อห้อง	ผู้ใช้(คน)		พื้นที่(ตรม.)		
	เจ้าหน้าที่	ประชาชน	จำนวน	พื้นที่/คน	ทั้งหมด
ห้องพักยาม	4		1	3	12.00
ห้องฝากของ			1	20/ห้อง	20.00
รวมพื้นที่ฝ่ายรักษาความปลอดภัย					78.00
รวมพื้นที่ส่วนบริหารและดำเนินการ					692.75
ส่วนคลังหอศิลป์					
1.คลังเก็บงานศิลปะ					
คลังกลาง				ร้อยละ 50 ของ นิทรรศการถาวร	886.00
คลังค้นคว้า				ร้อยละ 50ของ นิทรรศการชั่วคราว	1,055.50
รวมพื้นที่ส่วนเก็บงานศิลปะ					1,941.50
2.ฝ่ายทะเบียนวัตถุ					
ห้องนายทะเบียน	1		1	12	12.00
ห้องผู้ช่วยนายทะเบียน	1		1	12	12.00
เสมียน	1		1	6	6.00
ห้องรับวัตถุ	1		1	30/ห้อง	30.00
ห้องแกะและบรรจุหีบห่อ			1	30/ห้อง	30.00
ห้องเก็บหีบห่อ			1	30/ห้อง	30.00
ห้องถ่ายภาพและห้องมืด			1	30	30.00
รวมพื้นที่ฝ่ายทะเบียนวัตถุ					150.00
รวมพื้นที่ส่วนคลังหอศิลป์					2,091.50
ส่วนบริการ					
1.ห้องเครื่อง					

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ชื่อห้อง	ผู้ใช้(คน)		พื้นที่(ตรม.)		
	เจ้าหน้าที่	ประชาชน	จำนวน	พื้นที่/คน	ทั้งหมด
ปรับอากาศ			1	130/ห้อง	130.00
ปั้มน้ำ			1	65/ห้อง	65.00
ไฟฟ้า			1	130/ห้อง	130.00
รวมพื้นที่ส่วนห้องเครื่อง					325.00
2.ห้องขยะ					25.00
3.ห้องเก็บอุปกรณ์และห้อง ครุภัณฑ์					30.00
รวมพื้นที่ส่วนบริการ					380.00
รวมพื้นที่โครงการทั้งหมด					13,492.62

3) สรุปพื้นที่ใช้สอยของอาคาร

จากรายละเอียดการคิดพื้นที่ที่สามารถสรุปพื้นที่ใช้สอยภายในอาคารได้ดังต่อไปนี้

3.1) ส่วนบริการสาธารณะ

(1) โถงทางเข้า	364.95	ตรม.
(2) ส่วนบริการอาหาร	257.2	ตรม.
(3) ที่จอดรถ	3,562	ตรม.
รวมพื้นที่ส่วนบริการสาธารณะ	4,184.15	ตรม.

3.2) ส่วนสำนักงานบริหารและดำเนินการ

(1) ฝ่ายบริหาร	134	ตรม.
(2) ฝ่ายธุรการ	164.75	ตรม.
(3) ฝ่ายวิชาการ	95	ตรม.
(4) ฝ่ายการศึกษา	95	ตรม.
(5) ฝ่ายเทคนิค และการจัดแสดง	156	ตรม.
(6) ฝ่ายรักษาความปลอดภัย	78	ตรม.

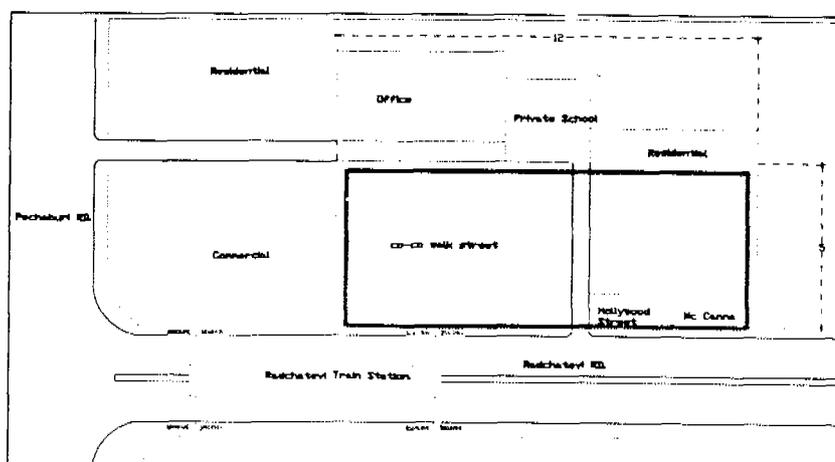
รวมพื้นที่ในส่วนบริหารดำเนินการ	692.75	ตรม.
3.3) ส่วนบริการการศึกษา		
(1) ห้องบรรยายใหญ่	770.5	ตรม.
(2) ห้องบรรยายย่อย	240	ตรม.
(3) ห้องสมุด	365.62	ตรม.
(4) ห้องฝึกพื้นฐานทางศิลปะ	536.6	ตรม.
รวมพื้นที่บริการการศึกษา	1,912.72	ตรม.
3.4) ส่วนแสดงนิทรรศการ		
(1) ส่วนแสดงนิทรรศการถาวร	1,772	ตรม.
(2) ส่วนแสดงนิทรรศการชั่วคราว	2,111	ตรม.
(3) ส่วนแสดงนิทรรศการกลางแจ้ง	ไม่จำกัด	
รวมพื้นที่ส่วนแสดงนิทรรศการ	3,883	ตรม.
3.5) ส่วนคลังหอศิลป์		
(1) คลังเก็บงาน	1,941.5	ตรม.
(2) ฝ่ายทะเบียนวัตถุ	150	ตรม.
รวมพื้นที่ส่วนคลังหอศิลป์	2,091.5	ตรม.
3.6) ส่วนบริการ		
(1) ห้องเครื่อง	325	ตรม.
(2) ห้องขยะ	25	ตรม.
(3) ห้องเก็บอุปกรณ์ และครุภัณฑ์	30	ตรม.
รวมพื้นที่ส่วนบริการ	380	ตรม.
รวมพื้นที่ใช้สอยของโครงการ	12,187.12	ตรม.
พื้นที่สัญญา เป็นร้อยละ 30 ของพื้นที่ทั้งหมด	3,656.136	ตรม.
รวมพื้นที่ใช้สอยทั้งหมดของโครงการ	15,843.256	ตรม.

4.2.3 การวิเคราะห์เลือกพื้นที่ตั้งโครงการหอศิลป์ร่วมสมัยกรุงเทพมหานคร

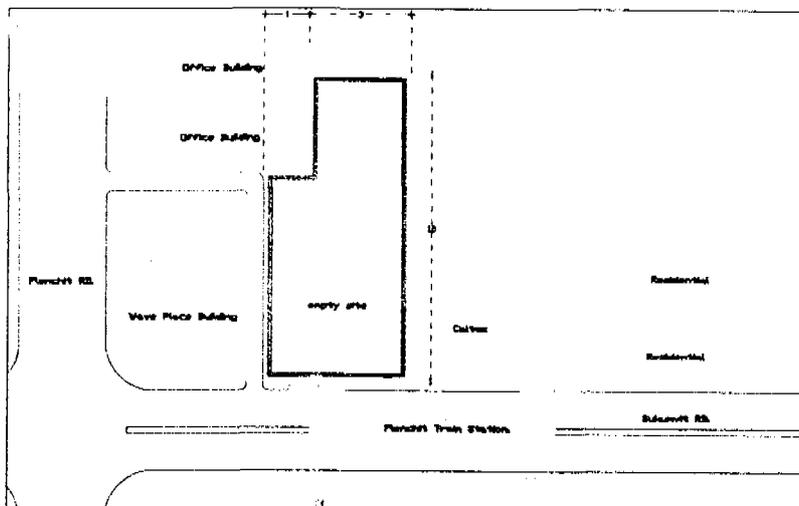
ในการเลือกพื้นที่ตั้งโครงการ แบ่งขั้นตอนการศึกษาเป็น 2 ขั้นตอนคือ ขั้นที่ 1 โดยการเลือกพื้นที่ศึกษาจำนวน 3 พื้นที่ ในเขตกรุงเทพมหานคร และทำการแบ่งเกณฑ์การประเมินและให้คะแนนแก่พื้นที่ทั้ง 3 พื้นที่ และเข้าสู่ขั้นตอนที่ 2 โดยการเลือกพื้นที่ที่มีอัตราคะแนนสูงสุด มาพิจารณาโดยละเอียดทางด้านข้อมูล และ ใช้ SWOT Analysis เพื่อเลือกพื้นที่ที่สามารถปรับให้เข้ากับการใช้งาน และมีความเหมาะสมที่สุดในการเป็นที่ตั้งโครงการ

- 1) ขั้นที่ 1 โดยการเลือกพื้นที่ศึกษาจำนวน 3 พื้นที่ ได้แก่
  - พื้นที่ตั้งที่ 1 เขตราชเทวี
  - พื้นที่ตั้งที่ 2 เขตปทุมวัน
  - พื้นที่ตั้งที่ 3 เขตสาทร
 มีรายละเอียดของแต่ละพื้นที่ดังต่อไปนี้

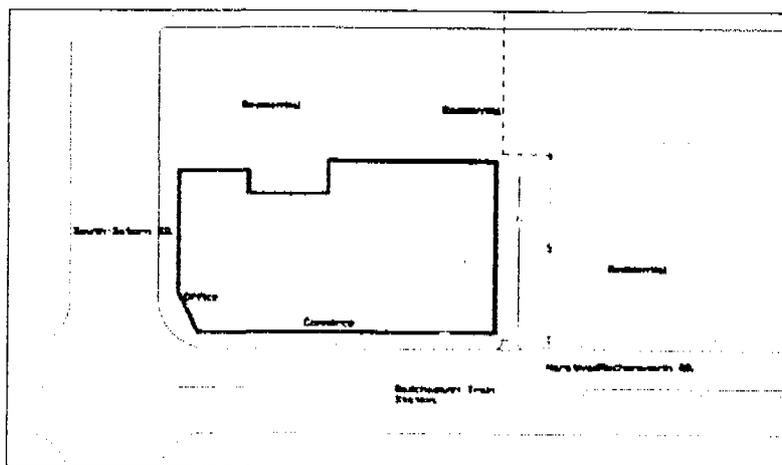
ภาพที่ 4.1
ผังพื้นที่เขตราชเทวี

ภาพที่ 4.2
ผังพื้นที่เขตเพลินจิต

ภาพที่ 4.3
ผังพื้นที่เขตสาทร

- 1.1) พื้นที่ตั้งที่ 1 เขตราชเทวี พื้นที่ 120 x 50 ตรม. = 6,000 ตรม. หรือ 3.75 ไร่
เจ้าของพื้นที่เป็นเอกชน (โคโคัวอล์คสตรัท)

ตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 414 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
การผังเมือง พ.ศ. 2518 อยู่ในเขตที่ดินในบริเวณหมายเลข 4.1 ถึงหมายเลข 4.62 ที่กำหนดไว้เป็นสี
แดง ให้เป็นที่ดินประเภทพาณิชยกรรม มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ เขตพญาไท และเขตดินแดง
ทิศใต้	ติดต่อกับ เขตวัฒนา และเขตปทุมวัน
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ เขตห้วยขวาง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ เขตดุสิต

- 1.2) พื้นที่ตั้งที่ 2 เขตปทุมวัน พื้นที่ 100 x 40 ตรม. = 4,000 ตรม. หรือ 2.5 ไร่
เจ้าของพื้นที่เป็นเอกชน (บริษัทเพลีนจิตอาเขตจำกัด)

ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 414 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
การผังเมือง พ.ศ. 2518 อยู่ในเขตที่ดินในบริเวณหมายเลข 3.1 ถึงหมายเลข 3.50 ที่กำหนดไว้เป็น
สีน้ำตาล ให้เป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก พื้นที่มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มฝั่งแม่น้ำ มี
พื้นที่ประมาณ 8.369 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 5,200 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับท้องที่อื่น ๆ
ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับท้องที่เขตราษฎร์เทพ มีคลองแสนแสบเป็นแนวเขต
ทิศใต้	ติดต่อกับท้องที่เขตสาทร มีถนนพระราม 4 เป็นแนวเขต
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับท้องที่เขตคลองเตย มีทางรถไฟชานเมืองเป็นแนวเขต
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับท้องที่เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย มีคลองผดุงกรุง เกษมเป็นแนวเขต

- 1.3) พื้นที่ตั้งที่ 3 เขตสาทร พื้นที่ 100 x 50 ตรม. = 5,000 ตรม. หรือ 3.25 ไร่
เจ้าของพื้นที่เป็นเอกชน (บริษัท สาทรคอนโดมิเนียม)

ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 414 (พ.ศ. 2542) ออกตามความใน
พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 อยู่ในเขตที่ดินในบริเวณหมายเลข 4.1 ถึงหมายเลข 4.62
ที่กำหนดไว้เป็นสีแดง ให้เป็นที่ดินประเภทพาณิชยกรรม พื้นที่เดิมเป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่
การเกษตร มีการทำสวนพืชผักผลไม้ แต่สภาพปัจจุบันได้กลายเป็น ชุมชนหนาแน่น เป็นศูนย์กลาง
ย่านธุรกิจ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจ ค้าขายและรับจ้างทั่วไป พื้นที่เขตสาทรติดต่อกับ
หลายเขต และติดกับแม่น้ำเจ้าพระยาบางส่วน โดยเริ่มจาก

ทิศเหนือ	จรดเวตบางรัก โดยมีแนวคลองสาทรเป็นแนวแบ่งเขต
ทิศใต้	จรดเขตยานนาวา และเขตบางคอแหลม ส่วนใหญ่จะใช้ แนวถนนจันทร์เป็นแนวแบ่งเขต

ทิศตะวันออก   จรดเขตปทุมวัน และเขตคลองเตย มีแนวถนนพระราม 4
และถนนเชื้อเพลิง เป็นแนวแบ่งเขต

ทิศตะวันตก   จดแม่น้ำเจ้าพระยา

จากนั้นจึงทำการประเมินให้คะแนนแก่สามพื้นที่ตั้งโดยแบ่งเกณฑ์หลัก 4 เกณฑ์ ได้แก่ ความเหมาะสมของตัวที่ตั้ง ด้านเทคนิค ด้านสังคมวัฒนธรรม และด้านการลงทุน มีเกณฑ์การให้คะแนนตามลำดับคือ

- 1 คะแนน มีความเหมาะสมมาก
- 2 คะแนน มีความเหมาะสมปานกลาง
- 3 คะแนน มีความเหมาะสมน้อย

สามารถให้คะแนนความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.15

การประเมินเลือกพื้นที่ตั้งขั้นที่ 1

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน	พื้นที่ตั้ง 1			พื้นที่ตั้ง 2			พื้นที่ตั้ง 3		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3
1. ความเหมาะสมของตัวที่ตั้ง									
1.1 ขนาดของที่ดิน	●				●			●	
1.2 รูปร่างของที่ดิน	●				●		●		
1.3 ศักยภาพในการขยายตัวในอนาคต			●		●				●
1.4 ปราศจากมลภาวะแวดล้อมเป็นพิษ									
-ทางน้ำ			●			●			●
-ทางอากาศ		●			●			●	
-ทางพื้นดิน		●			●			●	
1.5 มีสภาวะแวดล้อมที่ดีเป็นพิเศษ			●			●			●
1.6 มีทัศนียภาพที่ดี และมุมมองที่ดี			●		●		●		
1.7 มีลักษณะความเป็นศูนย์กลาง									
-ทางเศรษฐกิจ	●			●			●		

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน	พื้นที่ตั้ง 1			พื้นที่ตั้ง 2			พื้นที่ตั้ง 3		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3
-ทางการศึกษา		●				●	●		
-ทางการท่องเที่ยว	●			●				●	
รวม	4	3	4	2	6	3	4	4	3
2. ด้านเทคนิค									
2.1 ไม่มีข้อจำกัดทางกฎหมาย									
-ที่มีผลต่อขนาด	●			●			●		
-การจัดตั้งโครงการ	●			●			●		
2.2 ความสะดวกในการเข้าถึงทั้งทางเท้าและรถยนต์ส่วนบุคคล									
-ทางเท้า	●			●				●	
-รถยนต์ส่วนบุคคล		●			●		●		
-ขนส่งมวลชน	●			●			●		
2.3 ความพร้อมของระบบขนส่ง	●			●			●		
2.4 ความพร้อมของระบบสาธารณูปโภค	●			●			●		
2.5 ใกล้เคียงกับระบบสาธารณูปการอื่น		●			●		●		
2.6 แนวโน้มการได้รับประโยชน์จากขนส่งมวลชน	●			●			●		
รวม.	7	2	0	7	2	0	8	1	0
3. ด้านสังคมวัฒนธรรม									
3.1 ความสอดคล้องของลักษณะประชากรกับลักษณะผู้ใช้โครงการ			●		●		●		
3.2 ความปลอดภัยจากอาชญากรรม			●		●			●	
3.3 ความเหมาะสมของอาคารข้างเคียง			●			●	●		
3.4 ความเหมาะสมของเอกลักษณ์ และศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น		●			●		●		

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน	พื้นที่ตั้ง 1			พื้นที่ตั้ง 2			พื้นที่ตั้ง 3		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3
3.4 ความเหมาะสมของเอกลักษณ์ และ ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น		●			●		●		
รวม	0	1	3	0	3	1	3	1	0
4. ด้านการลงทุน									
4.1 การลงทุนด้านที่ดิน		●			●			●	
4.2 กิจกรรมสนับสนุนต่าง ๆ ของโครงการ		●		●			●		
รวม	0	2	0	1	1	0	1	1	0

จากตารางข้างต้นจึงทำการรวมผลคะแนน และให้อัตราความสำคัญของหัวข้อเกณฑ์ที่ใช้การประเมินทำการคัดเลือกพื้นที่ที่มีคะแนนสูงสุด เพื่อทำการศึกษาในขั้นต่อไป โดยกำหนดให้

ความเหมาะสมของตัวที่ตั้ง	มีอัตราคะแนนเป็น 4 เท่า
ด้านเทคนิค	มีอัตราคะแนนเป็น 3 เท่า
ด้านสังคมวัฒนธรรม	มีอัตราคะแนนเป็น 2 เท่า
ด้านการลงทุน	มีอัตราคะแนนเป็น 1 เท่า

ตารางที่ 4.16

สรุปคะแนนการประเมินเลือกพื้นที่ตั้งขั้นที่ 2

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน	พื้นที่ตั้ง 1			พื้นที่ตั้ง 2			พื้นที่ตั้ง 3		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3
1. ความเหมาะสมของตัวที่ตั้งรวม	4	3	4	2	6	3	4	4	3
ให้ค่าความสำคัญอันดับ 1 (4 คะแนน)	16	12	16	8	24	12	16	16	12
2. ด้านเทคนิครวม	7	2	0	7	2	0	8	1	0
ให้ค่าความสำคัญอันดับ 2 (3 คะแนน)	21	6	0	21	6	0	24	3	0
3. ด้านสังคมวัฒนธรรมรวม	0	1	3	0	3	1	3	1	0
ให้ค่าความสำคัญอันดับ 3 (2 คะแนน)	0	2	6	0	6	2	6	2	0

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน	พื้นที่ตั้ง 1			พื้นที่ตั้ง 2			พื้นที่ตั้ง 3		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3
4. ด้านการลงทุนรวม	0	2	0	1	1	0	1	1	0
ให้ค่าความสำคัญอันดับ 4 (1 คะแนน)	0	2	0	1	1	0	1	1	0
รวมคะแนน	37	22	22	30	37	14	47	22	12

จากข้อมูลการสรุปจากตารางที่ 4.16 พบว่าคะแนนรวมที่มากที่สุดเท่ากับ 47 คือพื้นที่ตั้งที่ 3 เขตสาทร

2) ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์ SWOT ของพื้นที่ตั้งที่ 3 ในเขตสาทร

2.1) S คือ จุดแข็งของโครงการ (strength) ของพื้นที่ตั้งที่ 3 ในเขตสาทรได้แก่

1) ขนาดของที่ดินรูปร่างของที่ดินเหมาะสมเนื่องจากมีพื้นที่ถึง 3.25 ไร่ มีรูปร่างเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าโดยที่เป็นพื้นที่หัวมุมติดกับถนนหลัก คือถนนนราธิวาสราชนครินทร์ และถนนสาทร

2) มีทัศนียภาพที่ดี และมีมุมมองที่ดีมีลักษณะความเป็นศูนย์กลางอาคารที่โอบล้อมทางด้านหลังโครงการมากเป็นอาคารบ้านเรือนขนาดกลาง รวมทั้งการที่บริเวณพื้นที่ดังกล่าวอยู่ ณ หัวมุม ถนนสี่แยก 8 เลนยิ่งทำให้มีมุมมองที่เปิดโล่งไม่มีอาคารใด ๆ มาบดบัง และอยู่ใจกลางเมือง ติดกับถนนนราธิวาสราชนครินทร์ และถนนสาทร

3) มีความสะดวกในการเข้าถึงทั้งทางเท้า และรถยนต์ส่วนตัวเนื่องจากด้านหน้าและด้านข้างโครงการมีทางเท้ากว้างถึง 3 เมตร มีการเว้นที่จอดรถเข้าออก พื้นที่ทุก ๆ 5 เมตร และด้านกว้างอยู่ติดกับถนนหลัก อีกทั้งลักษณะพื้นที่ในรูปแบบหัวมุม ทำให้ง่ายต่อการจัดเส้นทางเข้า ออก โครงการ

4) มีความพร้อมของระบบขนส่งมวลชนเนื่องจากพื้นที่โครงการด้านกว้างอยู่ติดกับถนนหลัก ที่มีขนาด 8 เลนไม่รวมเกาะกลางและฟุตบาท อีกทั้งถนนดังกล่าวยังเป็นถนนสายหลักสำคัญทั้งเส้นถนนนราธิวาสราชนครินทร์ และถนนสาทร

5) มีสภาวะแวดล้อมที่ดีเอื้ออำนวยเป็นพิเศษเนื่องจากพื้นที่กว่า ร้อยละ 80 เป็นพื้นที่โล่ง มีต้นไม้ขึ้นประปรายทำให้สภาพเดิมของพื้นที่นั้นค่อนข้างมีความสวยงามอยู่แล้ว โดยอาจจะสามารถคงสภาพเดิมขอพื้นที่เอาไว้ให้ได้มากที่สุดเป็นต้น

2.2) W คือ จุดอ่อน (weakness) ของพื้นที่ตั้งที่ 3 ในเขตสาทรได้แก่

1) ขนาดของที่ดินรูปร่างของที่ดินศักยภาพในการขยายตัวในอนาคต เนื่องจากพื้นที่โดยรอบประกอบไปด้วยอาคารพาณิชย์ที่เป็นพื้นที่ส่วนบุคคล รวมถึงพื้นที่อาคารเอกชน

2) มีมลภาวะแวดล้อมเป็นพิษเนื่องจากในเขตสาทรจัดว่าเป็นพื้นที่ที่มีการจราจรคับคั่งเกือบตลอดเวลา และควรเร่งส่งเสริมการลดมลพิษทางการจราจร

2.3) O คือ โอกาสในการแก้ปัญหา (opportunity) ของพื้นที่ตั้งที่ 3 ในเขตสาทรได้แก่

1) ไม่มีข้อจำกัดทางกฎหมายที่มีผลต่อขนาด และการจัดตั้งโครงการ เนื่องจากพื้นที่ตั้งโครงการตามกฎหมายที่ 414 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 อยู่ในเขตที่ดินในบริเวณหมายเลข 4.1 ถึงหมายเลข 4.62 ที่กำหนดไว้เป็นสีแดง ให้เป็นที่ดินประเภทพาณิชยกรรม และเมื่อโครงการเป็นอาคารประเภทพิพิธภัณฑหรือหอศิลป์ F.A.R. (พื้นที่ก่อสร้างโครงการ site area : building area) = 1:0.5-1.0 คือ เมื่อพื้นที่โครงการเท่ากับ 5,000 ตรม. จะมีพื้นที่ใช้สอยโครงการได้ถึง 5,000 ตรม. อีกทั้ง O.S.R. : B.C.R. (พื้นที่เปิดโล่ง: พื้นที่ปกคลุมอาคาร) สำหรับอาคารประเภทพิพิธภัณฑหรือหอศิลป์ = 60 : 40 ดังนั้นพื้นที่เปิดโล่ง: พื้นที่ปกคลุมอาคารจะเท่ากับ 3,000 : 2,000 ตรม. ข้อมูลจากการจัดทำโครงการทางสถาปัตยกรรม ดร. นฤพนธ์ ไชยยศ และ ดร. อวิรุทธ์ เจริญทรัพย์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยรังสิต (นฤพนธ์ ไชยยศ และ อวิรุทธ์ เจริญทรัพย์, 2548)

2) ความพร้อมของระบบสาธารณูปโภคเนื่องจากพื้นที่ตั้งอยู่ในเขตเมืองและเดิมมีอาคารปลูกสร้างอยู่บนพื้นที่ดังกล่าว

3) ใกล้เคียงกับระบบสาธารณูปการอื่น ๆ เนื่องจากในเขตพื้นที่สาทรรอบ ๆ พื้นที่โครงการเต็มไปด้วยสาธารณูปการอื่น ๆ ได้แก่

โรงพยาบาล จำนวน 2 แห่ง

ศูนย์บริการสาธารณสุข ของกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 แห่ง

สถานีตำรวจนครบาล มี 3 แห่ง

สถานีตำรวจดับเพลิง มี 3 แห่ง
 ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข มี 2 แห่ง
 สถานีวิทยุ มี 2 แห่ง
 สถานทูต จำนวน 9 แห่ง
 รัฐวิสาหกิจ 6 แห่ง
 หน่วยบรรเทาสาธารณภัย มี 7 แห่ง
 ปิมน้ำมัน 11 แห่ง
 ร้านอาหาร 288 แห่ง
 ธนาคาร 16 แห่ง
 มินิมาร์ท 34 แห่ง
 โรงภาพยนตร์ 2 แห่ง
 ตลาดเอกชน 3 แห่ง
 โรงแรม 8 แห่ง

4) แนวโน้มการได้รับประโยชน์จากขนส่งมวลชนเนื่องจากด้านหน้าของพื้นที่มีป้ายรถประจำทาง และสถานีรถไฟฟ้าที่คาดการณ์ว่าจะมีการขยายตัวในอนาคต

5) มีความสอดคล้องของลักษณะประชากรกับลักษณะผู้ใช้โครงการ โดยจะเห็นได้ว่าพื้นที่ศึกษาในเขตสาธิตมีโรงเรียนในเขตพื้นที่ปริมาณมาก ซึ่งจะถือได้ว่านักเรียนเป็นผู้ใช้งานส่วนที่สำคัญของโครงการ ได้แก่

โรงเรียนระดับอุดมศึกษา จำนวน 5 แห่ง ดังนี้
 โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 15 แห่ง ดังนี้
 สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 4 แห่ง
 สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จำนวน 11 แห่ง
 ระดับประถมศึกษา จำนวน 23 แห่ง
 สังกัดสำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 1 โรงเรียน
 สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 2 โรงเรียน
 สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จำนวน 20 โรงเรียน

6) อีกทั้งในเขตสาธิตเป็นเขตที่มีตำแหน่งของแกลเลอรีมากที่สุดถึง ร้อยละ 30 ของจำนวนแกลเลอรี และหอศิลป์ทั้งหมดในกรุงเทพมหานคร และยังมีกลุ่มมวลชน หรือองค์กรที่

สามารถร่วมงานภายในอนาคต หรือสามารถดึงดูดผู้ใช้งานเข้าสู่โครงการ ได้แก่ ชุมชน มวลชน ประชาคมเมืองมี 16 แห่ง

7) มีความปลอดภัยจากอาชญากรรม เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่โล่ง หัวมุมถนนราธิวาสราชนครินทร์ ตัดกับถนนสาทร และอาคารที่โอบล้อมด้านหลังเป็นอาคารที่พักอาศัย ทำให้ง่ายต่อการดูแลและบริหารจัดการ อีกทั้งพื้นที่โดยรอบภายในเขตสาทรยังประกอบด้วย แหล่งรักษาความปลอดภัยอีกมากมาย

8) มีความเหมาะสมของประเภทอาคารข้างเคียง เนื่องจากในบริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่โล่ง หัวมุมถนนราธิวาสราชนครินทร์ ตัดกับถนนสาทร และอาคารที่โอบล้อมด้านหลังเป็นอาคารที่พักอาศัยทั้งรูปแบบทันสมัย และดั้งเดิม แต่ยังมีสภาพที่ค่อนข้างดี

9) มีความเหมาะสมของเอกลักษณ์ และศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เนื่องจากในเขตสาทรเป็นเขตที่มีตำแหน่งของแกลเลอรีมากที่สุดถึง ร้อยละ 30 ของจำนวนแกลเลอรี (ข้อมูลจากการทำงานวิจัยเบื้องต้น หอศิลป์ร่วมสมัยกรุงเทพมหานคร: หน้าที่กิจกรรม และองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรม) และหอศิลป์ทั้งหมดในกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ทางสำนักงานเขตพื้นที่สาทรยังมีนโยบายในการส่งเสริมศิลปร่วมสมัยในพื้นที่อีกด้วย (ข้อมูลจากสำนักเขตสาทร)

10) มีกิจกรรมสนับสนุนต่าง ๆ ของโครงการจากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าพื้นที่ศึกษาในเขตสาทรมีโรงเรียนในเขตพื้นที่ปริมาณมาก ซึ่งจะถือได้ว่านักเรียนเป็นผู้ใช้งานส่วนที่สำคัญของโครงการ อีกทั้งยังมีสถานที่สำคัญในเขตพื้นที่ที่เป็นส่วนดึงดูดผู้ใช้งานเข้ามาสู่โครงการ

2.4) T คือ อุปสรรค (threats) ของพื้นที่ดังที่ 3 ในเขตสาทรได้แก่

(1) การลงทุนด้านที่ดิน เกินความจำเป็น เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวนอกจากจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเช่าซื้อ หรือซื้อแล้ว

จากนั้นจึงนำปัจจัยจากภายในพื้นที่ศึกษา และสถานะแวดล้อมภายนอก หรือ SWOT มาประยุกต์ให้สามารถ ผสมผสานกันเพื่อได้พื้นที่ศึกษาที่ประโยชน์สูงสุดนั้น ดำเนินการได้ดังนี้

ตารางที่ 4.17

การประยุกต์เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาพื้นที่เขตลาร

ปัจจัย ภายใน ปัจจัย ภายนอก	S จุดแข็งภายในของพื้นที่ศึกษา	W จุดอ่อนภายในของพื้นที่ศึกษา
O โอกาส ภายนอก	S+O 1. ขนาดของที่ดินรูปร่างของที่ดินเหมาะสม + ไม่มีข้อจำกัดทางกฎหมายที่มีผลต่อขนาด และการจัดตั้งโครงการ 2. มีทัศนียภาพที่ดี และมุมมองที่ดีมีลักษณะความเป็นศูนย์กลาง + ใกล้เคียงกับระบบสาธารณูปการอื่น ๆ 3. มีความสะดวกในการเข้าถึงทั้งทางเท้าและรถยนต์ส่วนตัว + มีกิจกรรมสนับสนุนต่าง ๆ ของโครงการ 4. มีความพร้อมในระบบขนส่งมวลชน+ แนวโน้มได้ประโยชน์จากขนส่งมวลชน 5. มีสภาวะแวดล้อมที่ดีเอื้ออำนวย + มีความเหมาะสมของอาคารข้างเคียง	W+O 1. ขนาดของที่ดินรูปร่างของที่ดินขาดศักยภาพในการขยายตัวในอนาคต + ไม่มีข้อจำกัดทางกฎหมายที่มีผลต่อขนาด และการจัดตั้งโครงการ
T อุปสรรค ภายนอก	S+T 1. ขนาดของที่ดินรูปร่างของที่ดินเหมาะสม + การลงทุนด้านที่ดิน 2. มีทัศนียภาพที่ดี และมุมมองที่ดีมีลักษณะความเป็นศูนย์กลาง + การลงทุนด้านที่ดิน 3. มีสภาวะแวดล้อมที่ดีเอื้ออำนวยเป็นพิเศษ + การลงทุนด้านที่ดิน	W+T 1. ขนาดของที่ดินรูปร่างของที่ดินไม่มีศักยภาพในการขยายตัวในอนาคต + การลงทุนด้านที่ดิน

3) จากตารางที่ 4.17 สามารถสรุปกลยุทธ์การแก้ปัญหา และการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ตั้งได้ดังนี้

3.1) กลยุทธ์ S+O

(1) ขนาดของที่ดินรูปร่างของที่ดินเหมาะสม + ไม่มีข้อจำกัดทางกฎหมายที่มีผลต่อขนาด และการจัดตั้งโครงการ จะเป็นส่วนเสริมให้ลักษณะในการออกแบบเปิดกว้างมากยิ่งขึ้น

(2) มีทัศนียภาพที่ดี และมุมมองที่ดีมีลักษณะความเป็นศูนย์กลาง + ใกล้เคียงกับระบบสาธารณูปการอื่น ๆ เป็นส่วนดึงดูดผู้ใช้งานจากภายนอกเข้ามาสู่โครงการ ทั้งผู้ที่สนใจด้านศิลปะโดยตรง และทางอ้อม

(3) มีความสะดวกในการเข้าถึงทั้งทางเท้า และรถยนต์ส่วนตัว + มีกิจกรรมสนับสนุนต่าง ๆ ของโครงการ เป็นส่วนดึงดูดผู้ใช้งานจากภายนอกเข้ามาสู่โครงการ ทั้งในแง่ของความสะดวก และความสนใจ

(4) มีความพร้อมของระบบขนส่งขนส่ง + แนวโน้มการได้รับประโยชน์จากขนส่งมวลชน ทำให้ความพร้อมในการจัดตั้งโครงการมีมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการริเริ่มโครงการในการติดต่องานหรือหลังก่อสร้างโครงการ ก็จะเป็นส่วนที่ดึงดูดให้มีผู้เข้ามาใช้งาน เนื่องจากมีความสะดวกสบาย อีกทั้งยังสามารถดึงดูดผู้ใช้งานจากรอบนอก ห่างจากโครงการเข้ามาใช้งาน

(5) มีสภาวะแวดล้อมที่ดีเอื้ออำนวยเป็นพิเศษ + มีความเหมาะสมของประเภทอาคารข้างเคียง เป็นส่วนที่ช่วยสร้างรูปลักษณ์ และดึงดูดให้บุคคลเข้ามาใช้งาน

3.2) กลยุทธ์ W+O

(1) ขนาดของที่ดินรูปร่างของที่ดินขาดศักยภาพในทางขยายตัวในอนาคต + ไม่มีข้อจำกัดทางกฎหมายที่มีผลต่อขนาด และการจัดตั้งโครงการ แม้ว่าจะมีข้อจำกัดของพื้นที่ แต่กฎหมายที่ไม่มีผลต่อขนาด และการจัดตั้งโครงการจะเป็นส่วนส่งเสริมให้ลักษณะในการออกแบบเปิดกว้างมากยิ่งขึ้น

3.3) กลยุทธ์ S+T

(1) ขนาดของที่ดินรูปร่างของที่ดินเหมาะสม + การลงทุนด้านที่ดิน เนื่องจากในพื้นที่มีขนาดพื้นที่ที่ดีอยู่แล้วสามารถคงสภาพเดิมของพื้นที่ไว้ได้บางส่วน การลงทุน

ด้านที่ดินในการปรับปรุงพื้นที่ที่สามารถปรับทำเฉพาะบางส่วนเท่านั้นที่เป็นอาคารเก่าที่ไม่ต้องการ และ พื้นที่ที่ไม่เรียบเตียน ต้องทำการวางแผนเพื่อการลงทุนที่คุ้มค่าที่สุด

(2) มีทัศนียภาพที่ดี และมุมมองที่ดีมีลักษณะความเป็นศูนย์กลาง + การลงทุนด้านที่ดิน เนื่องจากในพื้นที่มีทัศนียภาพที่ดีอยู่แล้วสามารถคงสภาพเดิมของพื้นที่ไว้ได้บางส่วน การลงทุนด้านที่ดินในการปรับปรุงพื้นที่ที่สามารถปรับทำเฉพาะบางส่วนเท่านั้นที่เป็นอาคารเก่าที่ไม่ต้องการ และ พื้นที่ที่ไม่เรียบเตียน ต้องทำการวางแผนเพื่อการลงทุนที่คุ้มค่าที่สุด

(3) มีสภาวะแวดล้อมที่ดีเอื้ออำนวยเป็นพิเศษ + การลงทุนด้านที่ดิน เนื่องจากในพื้นที่มีสภาวะแวดล้อมที่ดีอยู่แล้วสามารถคงสภาพเดิมของพื้นที่ไว้ได้บางส่วน การลงทุนด้านที่ดินในการปรับปรุงพื้นที่ที่สามารถปรับทำเฉพาะบางส่วนเท่านั้นที่เป็นอาคารเก่าที่ไม่ต้องการ และ พื้นที่ที่ไม่เรียบเตียน ต้องทำการวางแผนเพื่อการลงทุนที่คุ้มค่าที่สุด

3.4) กลยุทธ์ W+T

(1) ขนาดของที่ดินรูปร่างของที่ดินไม่มีศักยภาพในการขยายตัวในอนาคต + การลงทุนด้านที่ดิน จำเป็นที่จะต้องทำการลงทุนเตรียมพื้นที่ดินโดยวางแผนให้มีการใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่ามากที่สุด เนื่องจากพื้นที่ที่ไม่สามารถที่จะขยายตัวในอนาคตได้อีก และทำการวางแผนในการให้โครงการให้สามารถเชื่อมต่อกับพื้นที่ด้านข้างได้อย่างปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ

4.2.4 ขั้นตอนการออกแบบอาคาร

1) การวิเคราะห์พื้นที่ตั้ง

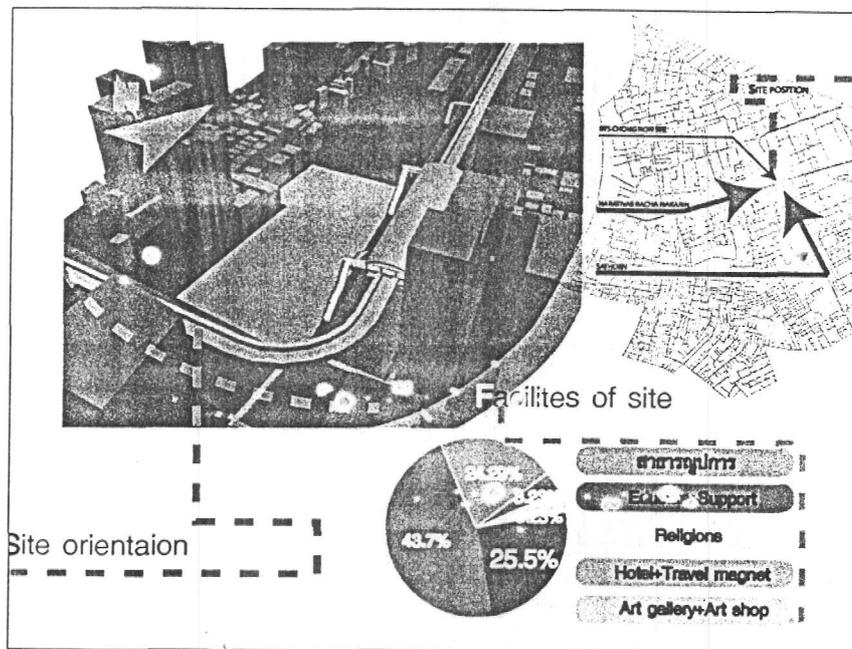
เมื่อผู้วิจัยทำการเลือกพื้นที่ตั้งจากรายละเอียดขั้นตอนปฏิบัติงานข้างต้น ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์รายละเอียดของพื้นที่ตั้งตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1.1) การวิเคราะห์สภาพโดยรอบอาคาร

จากภาพที่ 4.4 พบว่าพื้นที่ตั้งโครงการอยู่ติดกับสถานีรถไฟฟ้า และตั้งอยู่ ณ หัวมุมสี่แยกที่ ถนนสาทร และถนนนราธิวาสราชนครินทร์ตัดกัน โดยที่ด้านตรงข้ามกับพื้นที่ทั้ง 3 ด้าน ประกอบไปด้วยอาคารสูง และพื้นที่ที่อยู่ติดทางด้านหลังและด้านข้างประกอบไปด้วยอาคาร ความสูงขนาดกลาง และพื้นที่โล่ง

ทิศเหนือ จะวิ่งไปขนานไปกับแนวยาวของพื้นที่ตั้ง แสดงว่า แสงแดด หรือ พระอาทิตย์ ซึ่งในเขตพื้นที่ประเทศไทยพระอาทิตย์จะมีลักษณะอ้อมได้ตั้งภาพ(ศึกษาเพื่อใช้ในการจัดกรอบอาคาร และการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้)

ภาพที่ 4.4
การวิเคราะห์พื้นที่ตั้งอาคาร

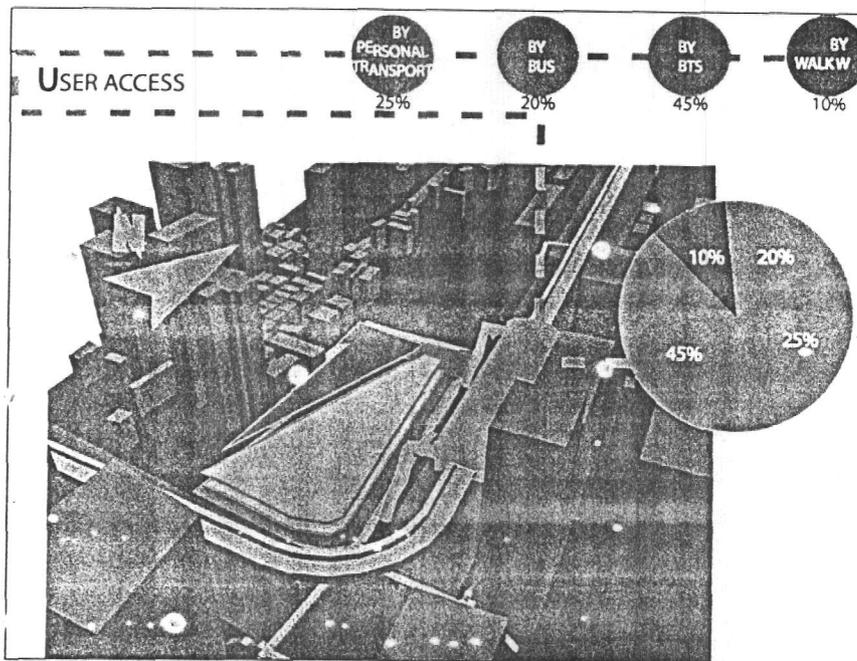
รายละเอียดของพื้นที่โดยรอบจะมีรายละเอียดในการศึกษาเปรียบเทียบพื้นที่ตั้งข้างต้น ที่จะแสดงให้เห็นว่าพื้นที่ดังกล่าวเหมาะสมแก่การเป็นพื้นที่ตั้งอาคารหอศิลป์ อันได้แก่

สถานที่เพื่อการสนับสนุนสาธารณูปการ	ร้อยละ 43.7
สถานศึกษา	ร้อยละ 25.5
ศาสนสถาน	ร้อยละ 3.25
โรงแรม และสถานที่ท่องเที่ยว	ร้อยละ 3.23
หอศิลป์เอกชน และแกลเลอรีต่าง ๆ	ร้อยละ 24.29

1.2) การวิเคราะห์ทางเข้าอาคาร (access analysis)

ภาพที่ 4.5

การวิเคราะห์ทางเข้าอาคาร

จากภาพที่ 4.5 พบว่าการวิเคราะห์ปริมาณที่คาดว่าจะมีผู้เข้ามาใช้งาน โดยมาก จะเป็นในส่วนของผู้ใช้บริการรถไฟฟ้าคือ ร้อยละ 45 เนื่องจากพื้นที่ตั้งโครงการมีส่วนบริเวณด้านหน้าหรือด้านกว้างที่ติดกับสถานี และระดับรองลงมาคือผู้ใช้รถโดยสารส่วนตัวคือ ร้อยละ 25 รถเมล์คือ ร้อยละ 20 และทางเท้าคือ ร้อยละ 10 ตามลำดับ ทำให้เราสามารถนำไปใช้ร่วมในการออกแบบได้ในส่วนของการจัดสรรพื้นที่ทางเข้าอาคาร

3) การวิเคราะห์ข้อกฎหมาย (laws analysis)

พื้นที่ตั้งอาคารตั้งอยู่ระหว่างเขตบางรัก และสาทรซึ่งเป็นเขตพื้นที่ที่ประกอบไปด้วยสถานศึกษาหอศิลป์เอกชน หอศิลป์มูลนิธิต่าง ๆ สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ

ตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 414 (พ.ศ. 2542) ออกตามความในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 อยู่ในเขตที่ดินในบริเวณหมายเลข 4.1 ถึงหมายเลข 4.62 ที่กำหนดไว้เป็นสีแดง ให้เป็นที่ดินประเภทพาณิชยกรรม และเมื่อโครงการเป็นอาคารประเภทพืพิภภัณฑ์หรือหอศิลป์

F.A.R. (พื้นที่ก่อสร้างโครงการ Site area : Building area) = 1:5-10

คือเมื่อพื้นที่โครงการเท่ากับ 6,383.58 ตรม.

จะมีพื้นที่ใช้สอยโครงการได้ถึง 319.17- 63,835.8 ตรม.

อีกทั้ง O.S.R. : B.C.R. (พื้นที่เปิดโล่ง : พื้นที่ปกคลุมอาคาร)

สำหรับอาคารประเภทพิพิธภัณฑ์หรือหอศิลป์ = 60 : 40

ดังนั้นพื้นที่เปิดโล่ง : พื้นที่ปกคลุมอาคารจะเท่ากับ 3,830.18 : 2,553.43 ตรม.

รวมพื้นที่ใช้สอยทั้งหมดของโครงการ 15,843.256 ตรม.

ดังนั้นอาคารบนระดับพื้นดินจึงมีทั้งหมด 6 ชั้น

(นฤพนธ์ ไชยยศ และอวิรุทธ์ เจริญทรัพย์, 2548)

เนื่องจากพื้นที่ตั้งอาคารตั้งอยู่ริมถนนนราธิวาสราชนครินทร์ (ถนนเลียบบคลองช่องนนทรี) ได้มีข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2540 เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารวางชนิดหรือบางประเภท ทั้งสองฟาก ซอย 3 ดังต่อไปนี้ ห้ามมิให้บุคคลใด ก่อสร้างห้องแถว ตึกแถว อาคารพาณิชย์ โรงมหรสพ โรงแรม ศูนย์การค้า คลังสินค้า โรงงาน อุตสาหกรรม อาคารที่มีระยะห่างจากอาคารอื่นน้อยกว่า 2 เมตร อาคารที่มีระยะห่างจากเขตที่ดินน้อยกว่า 1 เมตร อาคารที่มีระดับความสูงจากระดับถนน ถึงส่วนที่สูงที่สุดของอาคารเกินสิบสอง เมตร อาคารที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในหลังเดียวกันเกินหนึ่งพันตารางเมตร หรือดัดแปลงอาคารใด ให้เป็นอาคารดังกล่าวภายในระยะสิบห้าเมตรจากเขตถนนทั้งสองฟากของถนนนราธิวาสราชนครินทร์ (ถนนเลียบบคลองช่องนนทรี) ตั้งแต่ทางแยกตัดกับถนนสุรวงศ์ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ จนจดแม่น้ำเจ้าพระยาตามแผนท้ายข้อบัญญัตินี้

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารดังต่อไปนี้

- (1) อาคารพาณิชย์ชั้นเดียวสูงไม่เกิน 4 เมตร จากระดับถนนถึงส่วนที่สูงที่สุดของอาคารมีพื้นที่รวมกันไม่เกิน 50 ตารางเมตร ห่างจากเขตถนนไม่น้อยกว่า 6 เมตร และอยู่ห่างจากอาคารอื่นไม่น้อยกว่า 6 เมตร
- (2) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีระยะห่างจากสถานีบริการอื่น ตามแนวฟากเดียวกันเกินกว่า 2,000 เมตร
- (3) อาคารจอดรถใต้ดินที่มีความสูงจากระดับถนนไม่เกิน 1.20 เมตร ห่างจากเขตถนนและเขตที่ดินไม่น้อยกว่า 3 เมตร

4) แนวความคิดในการออกแบบอาคาร

เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ความสนใจในการศึกษาศิลปศึกษาขาดการส่งเสริม หรือดึงดูดให้เกิดความน่าสนใจ ในการแก้ปัญหาส่วนดังกล่าวของอาคารหอศิลป์จึงต้องการที่จะสร้างพื้นที่ที่เกิดการสื่อสารกับผู้ใช้ทั้งภายนอก และภายในอาคาร

จึงใช้พื้นที่โถงดึงดูดผู้ใช้ทางสายตา ลักษณะของพื้นที่ โดยต้องมีลักษณะของการมีความหมายของการถ่ายทอดความรู้ทางศิลปะ และยังเป็นแหล่งรวบรวมงานศิลปะ ที่มีความโปร่งเชื่อมต่อเนื่องกันในทุกชั้นของอาคารที่สามารถใช้สื่อสารกับผู้ใช้ ประกอบด้วยผู้วิจัยต้องการเน้นแนวความคิดของการออกแบบให้เกิด "ศิลปะแนวกิจกรรม" (activist art) หรือ "หอศิลป์แนวกิจกรรม" (activist art gallery) เกิดการสร้างกิจกรรมขึ้นในพื้นที่ เกิดความต้องการอยากที่จะเรียนรู้ให้กับผู้ใช้ โดยได้จัดพื้นที่โถงกลางที่อยู่ในชั้น 1 และชั้น 2 เป็นพื้นที่เปิดให้เกิดการดึงดูดผู้ใช้งานให้มาร่วมกิจกรรม เสริมด้วยการจัดวางลักษณะการใช้งานให้เกิดการเรียงลำดับความสำคัญในการเรียนรู้ และร่วมกิจกรรมจากการจัดพื้นที่นิทรรศการสาธารณะ เข้าสู่ส่วนร้านค้าทางศิลปะ พื้นที่การส่งเสริมการเรียนรู้ และส่วนจัดแสดง ตามลำดับเพื่อการศึกษา ประกอบการร่วมกิจกรรมอย่างเป็นลำดับขั้นตอน และในที่สุดท้ายในการสื่อสารผู้ไปถึงความเป็นหอศิลป์ร่วมสมัยของกรุงเทพมหานคร โดยการนำลักษณะความโปร่งโล่งของพื้นที่ในอาคาร และลักษณะลานกิจกรรมเพื่อดึงดูดการเกิดกิจกรรมของผู้อาศัยในบ้านทรงไทยสมัยก่อนมาใช้

ภาพที่ 4.6

แผนภูมิแนวความคิดในการออกแบบอาคาร

